

Europski gospodarski
i socijalni odbor

**Govor Christe Schweng,
predsjednice Europskog gospodarskog i socijalnog odbora**

**Konstituirajuće plenarno zasjedanje, 29. listopada 2020.
Vijećnica u zgradi Paul-Henri Spaak, EP / na daljinu**

**Poštovani predsjedniče Sassoli,
predsjedniče Michel,
i predsjednice von der Leyen,**

**ekscelencije,
poštovane članice i članovi Europskog gospodarskog i socijalnog odbora
drage gošće i gosti,
dragi prijatelji,**

nismo očekivali da ćemo na ovoj konstituirajućoj sjednici sudjelovati sjedeći pred zaslonima računala. Možda se pitate zašto i ja, kao nova predsjednica, sudjelujem na daljinu. Vjerujte mi, nije mi bilo lako odlučiti da ne putujem u Bruxelles. Razlog za moju odluku jednostavan je: od drugih ljudi, naših članova i članica i osoblja možemo tražiti da ograniče svoje društvene kontakte i promijene svoje svakodnevne navike radi suzbijanja pandemije COVID-a 19 samo ako se mi sami uzorno ponašamo. Zato sam odlučila staviti sigurnost na prvo mjesto i na sjednici sudjelovati na daljinu – da nikoga ne izlažem riziku.

Htjela bih započeti s uspomenom iz svog života. Postala sam članica Odbora 1998. godine. Još se sjećam svog prvog dana i svojih misli u tom trenutku. Osjećala sam se pomalo izgubljeno i pitala se kako će funkcionirati sve te politike i kako ja mogu doprinijeti tome da EU bude bolji. Pretpostavljam da se mnogi od vas, pogotovo naši novi članovi i članice, slično osjećaju. Danas, 22 godine kasnije, moja motivacija ista je kao i tog prvog dana.

Europski gospodarski i socijalni odbor ima ključnu ulogu u povećavanju utjecaja organiziranog civilnog društva na europskoj razini. Zahvaljujući doprinosu organiziranog civilnog društva europske politike

mogu točnije odražavati stanje na terenu i mogu se na djelotvorniji način provoditi na nacionalnoj ili lokalnoj razini.

Izravno iskustvo poslodavaca, radnika, potrošača, poljoprivrednika i nevladinih organizacija mora se uvažiti kako bi se Europa promijenila na bolje. Mi imamo ulogu poveznice i tu ulogu moramo iskoristiti. Sigurna sam da to možemo.

Budimo iskreni: Odbor se posljednjih mjeseci nije pokazao u svom najboljem svjetlu. Moramo odmah poduzeti korake da vratimo ugled Odboru, i nama samima, te da ponovo steknemo povjerenje i vjerodostojnost – i u javnosti i unutar samog Odbora. Potreban nam je Odbor koji je **ujedinjen i koji djeluje u skladu s najvišim etičkih i profesionalnim standardima**, Odbor čiji je **ugled besprijekoran**. Zato ću od vas danas zatražiti da savjetodavnom tijelu date ovlast da postroži Kodeks ponašanja članova i Poslovnik. To moramo napraviti što je prije moguće, a svakako prije siječnja 2021.

Dame i gospodo,

sada bih vam željela predstaviti prioritete svog predsjedanja. Željela bih zahvaliti svima koji su dali vrijedan doprinos ovom programu. Moj je slogan „**Ujedinjeni za budućnost Europe**“ i bilo bi mi izuzetno drago da taj program postane NAŠ program, program Europskog gospodarskog i socijalnog odbora za iduće dvije i pol godine.

Prije svega moramo se uhvatiti u koštac s ekonomskim i socijalnim tegobama koje je uzrokovao COVID-19. Pandemija koja je u tijeku izazvala je najveću recesiju od Drugog svjetskog rata i sve više povećava nejednakosti. **Države članice i naše društvo u cjelini prvenstveno se moraju oporaviti i postati otporniji.**

Naše radne metode tijekom ovog mandatnog razdoblja bit će obilježene **COVID-om 19**. Sve dok cjepivo ne postane dostupno i općeprihvaćeno, naša „nova normalnost“ i dalje će biti ograničavanje fizičkih kontakata, nošenje maski, hibridni sastanci ili sastanci na daljinu i prekidi u poslovnim aktivnostima.

Nikad nije bilo važnije da **udružimo snage**, osmislimo viziju za snažnu Europu nakon COVID-a 19 i damo sve od sebe da osiguramo da **naš Odbor značajno doprinese oporavku i budućoj otpornosti Europe.**

Kako u mojoj viziji izgleda Europa nakon COVID-a 19?

To je Europa koja je **ekonomski prosperitetna, socijalno uključiva i okolišno održiva**, Europa koja svim akterima civilnog društva omogućuje da se ostvaruju i žive u otvorenom društvu utemeljenom na vrijednostima.

Digitalna i zelena tranzicija ostaju važne teme i potrebno ih je uključiti u sva područja politike. Održiv razvoj mora biti način na koji razmišljamo i temelj za konkurentno gospodarstvo u kojem nitko nije zapostavljen.

Ja sam članica Skupine poslodavaca. Dopustite mi da krenem od gospodarstva.

Suočeni smo s drugim valom pandemije i našim je poduzećima, radnicima i radnicama, građanima i građankama potrebna potpora da bi preživjeli, oporavili se i ponovno podigli na noge naša gospodarstva. Planom oporavka *Next Generation EU* moraju se osigurati financijska sredstva koja su nam potrebna za saniranje negativnih ekonomskih i socijalnih posljedica pandemije. Moramo osigurati da ta potpora dopre do onih kojima je potrebna – do nezaposlenih osoba i do poduzeća, pogotovo MSP-ova, koji se bore za opstanak.

Međutim, ovo se stanje ne može riješiti samo novcem: tranzicija prema gospodarstvu koje će nakon pandemije biti digitaliziranije i zelenije mora biti povezana i sa **socijalnim oporavkom**.

Očigledno je da nije ostvaren cilj da se do 2020. godine 20 milijuna ljudi oslobodi siromaštva i socijalne isključenosti, pa sada moramo udvostručiti napore da se to postigne. Osobe koje su sposobne za rad trebale bi raditi, a pojedinci koji za to nisu sposobni trebali bi se moći osloniti na solidarnost društva.

Za brz izlazak iz ove krize, uz znatna javna i privatna ulaganja, treba nam učinkovito jedinstveno tržište. Potrebno je ukloniti preostale prepreke kako bi se osigurao prekogranični protok robe, usluga, kapitala, podataka i ljudi. Istovremeno moramo osigurati jednake uvjete za sve kako bi na jedinstvenom tržištu vladalo pravedno tržišno natjecanje.

EU ima ključnu ulogu na globalnoj sceni. Međunarodne standarde moramo oblikovati tako da odražavaju europske vrijednosti i interese. Očekuje se da će 85 % budućeg rasta u svijetu biti ostvareno izvan EU-a. Istodobno, 35 milijuna europskih radnih mjesta ovisi o izvozu, a 16 milijuna o stranim ulaganjima.

Zbog pandemije koja je u tijeku svi smo postali svjesni ranjivosti EU-a i njegove ovisnosti o dobavljačima iz trećih zemalja. Naša poduzeća i naša dobrobit u budućnosti ovisit će o našoj sposobnosti da održimo tržišta otvorenima, uz slobodnu i pravednu trgovinu i predvidljive trgovinske uvjete na globalnoj razini.

Kao dio globalnog civilnog društva EGSO će nastaviti s aktivnim angažmanom na području proširenja i politika susjedstva.

Dame i gospodo,

COVID-19 uzrokovao je poremećaje i brze promjene na našim **tržištima rada**. Zaštita radnih mjesta i prihoda za sve na tržištu rada – kako za samozaposlene, tako i za zaposlenike i zaposlenice – prioritetno je pitanje. Moramo izmijeniti postojeće politike imajući u vidu dugoročne potrebe u pogledu

osposobljavanja i vještina. Moramo posvetiti posebnu pozornost ranjivim skupinama, kao što su radnici s atipičnim ugovorima, djeca zahvaćena siromaštvom, osobe s invaliditetom, osobe migrantskog porijekla ili pripadnici etničkih manjina, a i druge skupine.

Digitalizacija i umjetna inteligencija u izuzetno velikoj mjeri utječu na to kako živimo, radimo, učimo ili se družimo. Digitalna tranzicija mora biti pravedna, održiva i društveno prihvatljiva. Okosnica digitalizacije moraju biti ljudi.

Uvjerena sam da su ekonomski, socijalni i društveni napredak neraskidivo povezani. Dvadeset načela europskog stupa socijalnih prava putokaz su za socijalnu konvergenciju i pravedan i održiv oporavak. Europa se mijenja na putu prema zelenom i digitalnom gospodarstvu, a mi moramo osigurati da u tom procesu nitko ne bude zapostavljen i da se socijalnim politikama na primjeren način odgovara na učinak te tranzicije.

Jedno od vodećih načela EU-a trebala bi biti i zaštita osoba koje u EU-u traže **utočište**, pri čemu moramo zajamčiti njihova prava i dati im nadu u budućnost. Organizacije civilnog društva imaju presudnu ulogu u integraciji migranata, ali za to su im potrebna primjerena financijska sredstva.

Kad je riječ o europskim vrijednostima, vjerujem da ni pod kojim okolnostima ne smijemo odstupiti od **naših zajedničkih europskih vrijednosti**: moramo poštovati ljudsko dostojanstvo i ljudska prava, slobodu, demokraciju, jednakost i vladavinu prava – čak i u kriznim vremenima kad su potrebne određene izvanredne i striktno privremene mjere. Vladavina prava temelj je funkcioniranja EU-a, pa čak i više od toga: zajedno s temeljnim pravima, ona je lice EU-a kao modela socijalnog tržišnog gospodarstva, koji moramo braniti.

Jedna od glavnih pouka krize izazvane COVID-om 19 jest da je u gotovo svim europskim zemljama potrebno ojačati zdravstvene sustave, u prvom redu stavljanjem naglaska na prevenciju. Stvaranje **europske zdravstvene unije**, koja podrazumijeva praktičnu suradnju država članica u okviru zdravstvenog sektora, koju bi koordinirala Komisija, važan je aspekt solidarnosti i buduće otpornosti. Potrebno je na razini EU-a razviti djelotvorne terapije i cjepivo protiv COVID-a 19, kao i zajedničke standarde i koordinirani sustav testiranja.

Naposljetku, ali nimalo manje važno, trebamo okolišno održivu Europu.

Znamo da će tranzicija prema ugljično neutralnom gospodarstvu modernizirati industriju i stvoriti nova visokokvalitetna radna mjesta i više prilika za zapošljavanje. Međutim, ambiciozne mjere za zaštitu klime često predstavljaju velike izazove za poduzeća na koja se odnose. Tijekom tekućeg gospodarskog pada od presudne je važnosti pružiti najbolju moguću potporu u svrhu oporavka i istovremeno omogućiti inovativnost i ulaganja u području zaštite klime i okoliša. Kad je riječ o ulaganju napora u ekologizaciju gospodarstva, na poduzeća se mora gledati kao na sastavni dio rješenja. Mora ih se potaknuti da aktivno sudjeluju u usmjeravanju tranzicije prema niskougljičnom i resursno učinkovitom gospodarstvu.

Poduzećima su za to potrebni realni ciljevi, planiranje, sigurnost i fleksibilnost prilikom usvajanja novih mjera za ublažavanje klimatskih promjena.

O sloganu mog predsjedanja – „Ujedinjeni za budućnost Europe“ – ne može se raspravljati, a da se ne spomene konferencija o budućnosti Europe.

Ta će konferencija biti jedinstvena prilika za društvo Europske unije. Poduzeća, radnici i radnice, poljoprivrednici, potrošači i nevladine organizacije imat će priliku iznijeti svoje stavove o osmišljavanju budućih politika EU-a. Europska unija bit će *njihov* projekt. Građani i građanke različitog porijekla i iz svih društvenih slojeva bit će u mogućnosti upustiti se u strukturiraniju raspravu čija je svrha poboljšati način na koji funkcionira EU.

EGSO je od svog osnivanja 1958. godine predan participativnoj demokraciji, a sada će ponovno imati priliku pokazati svoju dodanu vrijednost i djelovati kao posrednik, budući da naši članovi i članice dolaze iz organizacija koje predstavljaju sve segmente društva i imaju čvrste korijene u svim državama članicama.

Među važnijim su temama vizija Europe, odnos između nacionalnog suvereniteta i potrebe za zajedničkim europskim rješenjima, između nacionalnog identiteta i kulturne raznolikosti.

Ponosna sam na to da je rezolucija EGSO-a usvojena 2017. bila „prvi doprinos [...] raspravi na razini EU-a o budućnosti Europe“. Ali nećemo stati na tome. Uvjerenam da ćemo dati velik i vrijedan doprinos konferenciji o budućnosti Europe.

U mom ste sloganu čuli riječ „ujedinjeni“.

Naša je glavna zadaća osigurati da se na europskoj razini čuje glas civilnog društva. Kako bismo to postigli, moramo naći **zajedničko stajalište** svih skupina. Mi nismo u EGSO-u zato da predstavljamo stavove samo poslodavaca ili radnika ili nevladinih organizacija. Naša dodana vrijednost zajednički je stav koji iznosimo pred europske institucije i države članice. Jednako tako, znamo da postoje granice koje ne smijemo prijeći, granice koje sve skupine moraju poštovati. Odboru legitimitet ne daju pojedinačni interesi, već činjenica da svi znamo da je naš zadatak – iako dolazimo iz različitih zemalja i imamo različite poglede – raditi zajedno, **ujedinjeni**, za opće dobro Europske unije. To je razlika između nas i lobista. To je naša istinska dodana vrijednost.

Naš uspjeh i utjecaj na proces izrade politika EU-a ovisit će o kvaliteti i pravodobnosti našeg rada, kao i o našoj proaktivnosti. Računamo na svakog izvijestitelja i izvijestiteljicu, svakog člana i članicu da prate mišljenja, upuštaju se u detaljne dijaloge s izvijestiteljima i izvijestiteljicama Europskog parlamenta, s Vijećem i Komisijom te da tijekom sastavljanja mišljenja komuniciraju s relevantnim dionicima.

Zahvalni smo što se možemo osloniti na predanu podršku **osoblja Odbora** u svim službama, s kojim želimo timski surađivati, **ujedinjeni**, u duhu **poštovanja**, povjerenja i međusobnog uvažavanja.

Poštovane predsjednice i predsjednici, poštovane gošće i gosti, drage kolegice i kolege, prijatelji,

suočeni smo s ogromnim **izazovima**, ali ovo mandatno razdoblje bit će i **prilika** da Europi pomognemo da se ekonomski razvije i da bude socijalno uključiva i okolišno održiva. Možemo donijeti važnu dodanu vrijednost politikama EU-a i doprijeti tome da one budu participativnije, djelotvornije i prilagođenije potrebama Europljana i Europljanki.

Predani smo ostvarenju tog cilja. Zajedno ćemo uspjeti.

Ujedinjeni za budućnost Europe!